

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 01.06.2001
COM(2001)286 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

**πολιτικές προκλήσεις
Ιούνιος 2001
Τέταρτη Έκθεση Προόδου**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΟΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΘΑ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΞΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Ισχυρότερα από ποτέ είναι τα πολιτικά και οικονομικά επιχειρήματα που συνηγορούν υπέρ μιας ομοιογενούς και ενοποιημένης ευρωπαϊκής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Τεράστια παραμένουν τα εσωτερικά οφέλη ενός πλήρως ενοποιημένου πανευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού τομέα στηριγμένου στο ευρώ, και έγκεινται κυρίως στη σημαντική αύξηση των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών αγορών. Όσο ισχυρότερος είναι εσωτερικά ο ευρωπαϊκός χρηματοπιστωτικός τομέας, τόσο ισχυρότερη θα εμφανίζεται εξωτερικά η Ευρώπη στις παγκόσμιες αγορές και στις παγκόσμιες εμπορικές διαπραγματεύσεις. Εντούτοις, βραχυπρόθεσμα, οι κινήσεις για την επίτευξη αυτού του στόχου θα γίνονται σε ένα λιγότερο ευνοϊκό παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον. Τούτο θα εντείνει τις πιέσεις επί του κόστους για την ενοποίηση των κατακερματισμένων ευρωπαϊκών αγορών.

Όσον αφορά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, το κέντρο βάρους των εργασιών που συνδέονται με το πρόγραμμα δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (ΠΔΧΥ), το καλοκαίρι θα μετατεθεί από την Επιτροπή στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, παρότι η Επιτροπή θα εξακολουθήσει, ασφαλώς, να διαδραματίζει ενεργό ρόλο και κατά τη νέα αυτή φάση. Από την εποχή της έγκρισης του ΠΔΧΥ από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολωνίας, τον Ιούνιο του 1999, υπάρχουν σήμερα 18 μέτρα που αναμένουν έγκριση στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Παρότι εμφανίζονται προσυμφωνίες, υφίστανται ήδη ορισμένα θέματα που εγείρουν αντιρρήσεις, και τα οποία θα αποδείξουν εάν υπάρχει πραγματική πολιτική βούληση για την έγκαιρη ολοκλήρωση του ΠΔΧΥ, σύμφωνα με τις εντολές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την περίοδο 2003/2005. Καθοριστική σημασία θα έχει το αν τεθεί ταχέως σε εφαρμογή η απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Στοκχόλμης (23.3.2001) για την εξασφάλιση ενός πιο αποτελεσματικού ρυθμιστικού πλαισίου της αγοράς κινητών αξιών.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΙΑΡΚΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ¹

Συνεχίζεται η ενοποίηση του τομέα των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, καθώς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πραγματοποιούν διασυνοριακές και διατομεακές συγχωνεύσεις και εξαγορές. Σε ορισμένα κράτη μέλη συνεχίζονται οι ιδιωτικοποιήσεις του τραπεζικού τομέα. Οι πρόσφατες εξελίξεις (ιδίως οι περιπτώσεις των Allianz/Dresdner και Nordea/Unibank) καταδεικνύουν την εμφάνιση στην αγορά ορισμένων από τους μεγαλύτερους χρηματοπιστωτικούς ομίλους. Διάφορα κράτη μέλη εξετάζουν κατά πόσο είναι επαρκείς οι ρυθμιστικές τους δομές για να ανταποκριθούν στις εξελίξεις αυτές. Διαφαίνονται κάποια δείγματα σύγκλισης και στενότερης διασυνοριακής και διατομεακής συνεργασίας. Σε διεθνή κλίμακα, η πρόσφατη αναταραχή των τραπεζικών αγορών στην Τουρκία και η συνεχής ανάγκη αναδιάρθρωσης του τραπεζικού ισοζυγίου στην Ιαπωνία ενισχύουν την ανάγκη της Ένωσης να είναι αυστηρή στα ίδια συστήματα ρύθμισης και προληπτικής εποπτείας ούτως ώστε να αντισταθεί σε ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις.

Το πρώτο παράδειγμα διασυνοριακού χρηματιστηρίου αξιών (το Euronext) άρχισε ήδη να λειτουργεί και, αν σημειώσει επιτυχία, θα μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη ενοποίηση. Το αυστριακό χρηματιστήριο συνήψε συμμαχία με το γερμανικό (Deutsche Börse) και

¹ Όπως αναφέρθηκε στην τρίτη έκθεση προόδου, η Επιτροπή θα καθορίσει, μέχρι το τέλος του έτους, δείκτες των βασικών τάσεων και των οικονομικών οφελών ενός ενοποιημένου τομέα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Οι δείκτες αυτοί θα προσφέρουν διεξοδικότερη στατιστική ανάλυση. Οι πρώτοι δείκτες θα είναι έτοιμοι στα τέλη του τρέχοντος έτους.

δημιουργήθηκε το NEWEX, σε συνεργασία με τα κυριότερα χρηματιστήρια εμπορίας κινητών αξιών των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Η παγκόσμια διάσταση του εξορθολογισμού των εμπορικών υποδομών ενισχύθηκε πρόσφατα με την εξαγορά εκ μέρους του NASDAQ πλειοψηφικής συμμετοχής του EASDAQ (ευρωπαϊκός NASDAQ). Σε φάση ενοποίησης βρίσκονται και τα αντίστοιχα συστήματα κεντρικού αντισυμβαλλόμενου και διακανονισμού. Όλο και περισσότερα χρηματιστήρια αναπτύσσουν δεσμούς με γραφεία κεντρικού αντισυμβαλλόμενου και γραφεία συμψηφισμού σε άλλα κράτη μέλη. Αυξάνεται ο ανταγωνισμός μεταξύ των υπηρεσιών αυτών. Στις αγορές κινητών αξιών, τα νέα συστήματα εμπορίας σημείωσαν κάποια πρόοδο στην προσέλκυση της ρευστότητας των παραδοσιακών συναλλαγών. Παρά την επιβράδυνση των ρυθμών αύξησης του όγκου των συναλλαγών και παρά τους χαμηλούς ρυθμούς ενοποίησης των υποδομών, οι ευρωπαϊκές χρηματοπιστωτικές αγορές εξακολουθούν να ωριμάζουν και να εξελίσσονται. Απόδειξη αποτελεί η συνεχής εντατικοποίηση των ευρωπαϊκών αγορών εταιρικών ομολόγων όλων των επενδυτικών βαθμίδων, καθώς και των αγορών επιχειρηματικών κεφαλαίων.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ: ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΣΤΟΚΧΟΛΜΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΔΧΥ

Τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα ανταποκρίθηκαν σ' αυτή τη συνεχή μεταβολή του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού τοπίου και στις εξελίξεις της παγκόσμιας αγοράς. Τα μέτρα του ΠΔΧΥ εμφανίζουν καλύτερη στοχοθέτηση και πραγματεύονται τα ζητήματα που πηγάζουν από αυτές τις τάσεις της αγοράς.

Πρώτον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης έδωσε ώθηση στην ενοποίηση της αγοράς κινητών αξιών

Το βασικό μήνυμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Στοκχόλμης είναι ότι η ευημερία της οικονομίας της ΕΕ κατά τα προσεχή έτη εξαρτάται από την ταχεία και επιτυχή ενοποίηση των χρηματοπιστωτικών αγορών της Ένωσης. Οριστικές είναι πλέον οι προθεσμίες που έθεσαν οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων για την εφαρμογή του προγράμματος δράσης μέχρι το 2005 και για την ενοποίηση των ευρωπαϊκών αγορών κινητών αξιών μέχρι το 2003. Στην απόφασή του, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης επικύρωσε τα συμπεράσματα της έκθεσης των "σοφών", τα μέτρα που προτείνει η έκθεση στον τομέα των κινητών αξιών, και τις προτεραιότητες που τίθενται στο πρόγραμμα δράσης, καθώς και τη σημασία έκδοσης της προτεινόμενης οδηγίας για την εξ αποστάσεως εμπορία των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε ότι το ρυθμιστικό πλαίσιο για τις αγορές κινητών αξιών πρέπει να είναι αρκετά ευέλικτο ώστε να ανταποκρίνεται στις εξελίξεις της αγοράς, να είναι διαφανές και να χαρακτηρίζεται από ασφάλεια του δικαίου.

Πρώτη αντίδραση της Επιτροπής στις διαρκείς μεταβολές που σημειώνονται στο χρηματοπιστωτικό τομέα της Ένωσης και στο Συμβούλιο της Στοκχόλμης, θα είναι σύντομα, η έκδοση των αποφάσεων που θα θεσπίζουν τη νέα διάρθρωση των επιτροπών (μία επιτροπή κινητών αξιών - στο συμβουλευτικό της, εκτός επιτροπολογίας, ρόλο- και μία επιτροπή ρυθμιστικών αρχών). Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εργάζονται εντατικά για να οργανώσουν τη συγκρότηση της ανεξάρτητης επιτροπής ρυθμιστικών αρχών που θα δρα ως συμβουλευτική ομάδα για να συνδράμει την Επιτροπή, ιδίως κατά την εκπόνηση σχεδίων εκτελεστικών μέτρων.

Η επίτευξη αυτής της νέας προσέγγισης μέσω στοχοθετημένης και επικαιροποιημένης νομοθεσίας έχει καθοριστική σημασία για την επίτευξη της ενοποίησης των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών αγορών. Ωστόσο, για να υπάρξει επιτυχία θα πρέπει τα τρία όργανα (το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή) να εργαστούν από κοινού, σεβόμενα

απολύτως την παρούσα θεσμική ισορροπία που προβλέπει η συνθήκη, καθώς και τα προνόμια των ενεχόμενων οργάνων. Κατόπιν των ανωτέρω εξελίξεων, η Επιτροπή εναρμόνισε το ΠΔΧΥ με τα συμπεράσματα της Στοκχόλμης.

<i>Προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Στοκχόλμης</i>	
μέτρο του ΠΔΧΥ	Επικρατούσα κατάσταση
Έγκριση πριν από το τέλος του έτους της οδηγίας για την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών	Τροποποιηθείσα πρόταση της Επιτροπής 26 Ιουλίου 1999
Εκσυγχρονισμός ή επενδυτικοί κανόνες για τα επικουρικά συνταξιοδοτικά ταμεία	Πρόταση της Επιτροπής 11 Οκτωβρίου 2000
Έγκριση των διεθνών λογιστικών προτύπων	Πρόταση της Επιτροπής 13 Φεβρουαρίου 2001
Ενιαίο ενημερωτικό δελτίο για εκδότες	Πρόταση της Επιτροπής προγραμματιζόμενη για τα τέλη Μαΐου
Εκσυγχρονισμός των όρων εισαγωγής των εταιρειών στο χρηματιστήριο	Πρόταση της Επιτροπής προγραμματιζόμενη για τα τέλη του 2001
Ενιαίο διαβατήριο για αναγνωρισμένες αγορές ομολόγων	Πρόταση της Επιτροπής προγραμματιζόμενη για τα τέλη του 2001
Έλεγχος στη χώρα καταγωγής όλων των αγορών πράξεων χονδρικής και προσδιορισμός των επαγγελματιών επενδυτών	Πρόταση της Επιτροπής προγραμματιζόμενη για τα τέλη του 2001
Ορισμός των επαγγελματιών επενδυτών	

Σχήμα 1

Δεύτερον, επιτελείται πρόοδος ως προς την εφαρμογή του ΠΔΧΥ

Από την τελευταία έκθεση προόδου, η Επιτροπή έλαβε 12 μέτρα στα πλαίσια του ΠΔΧΥ, στα οποία περιλαμβάνονται επτά νομοθετικές προτάσεις:

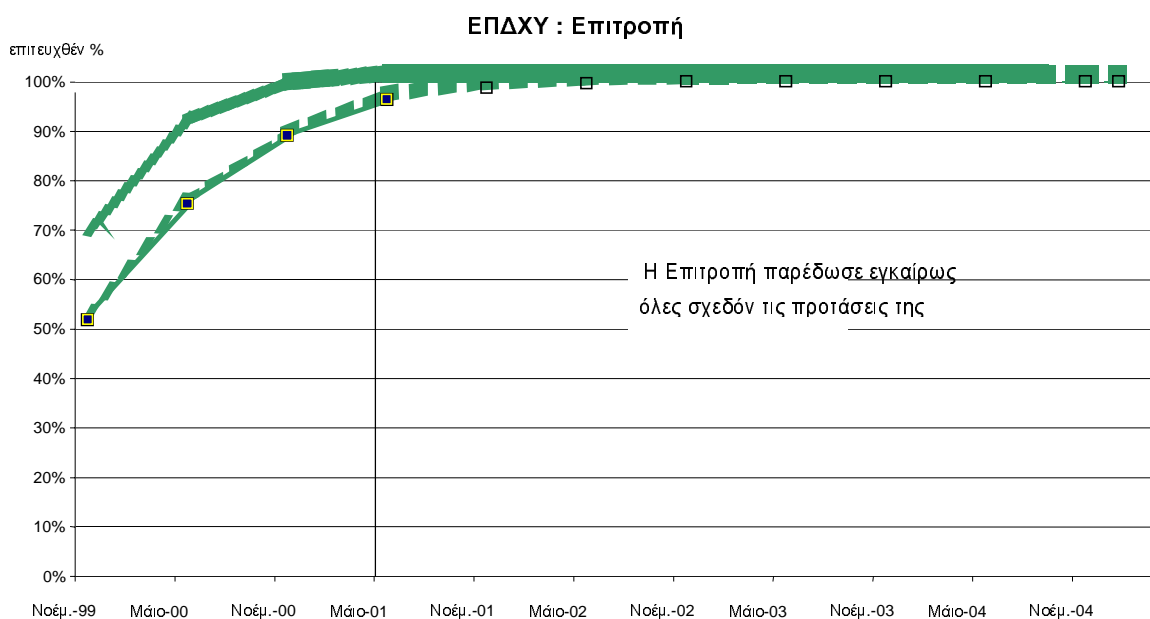
- προληπτική εποπτεία των **ομίλων χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων** (Απρίλιος).
- ένα **εκσυγχρονισμένο ενημερωτικό δελτίο** με στόχο τη θέσπιση ενιαίου διαβατηρίου για τους ευρωπαίους εκδότες (τέλη Μαΐου)²
- πρόληψη **καταχρηστικών πρακτικών στην αγορά** (τέλη Μαΐου)²
- δύο αποφάσεις της Επιτροπής για τη δημιουργία διάρθρωσης επιτροπών στο χώρο των **κινητών αξιών** (επίκεινται)
- κοινά πρότυπα για συμφωνίες **παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας** (Μάρτιος)·και
- σχέδιο κανονισμού για την **εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων** στις εισηγμένες εταιρείες της ΕΕ (Φεβρουάριος).

² Ανάλογα με μια απόφαση της Επιτροπής (30 Μαΐου).

Στο τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών για το ευρύ κοινό, η Επιτροπή εξέδωσε σύσταση για την εμπορία των στεγαστικών δανείων μαζί με δύο ανακοινώσεις για το ηλεκτρονικό εμπόριο και τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, καθώς και για την πρόληψη της απάτης και της παραποίησης στα συστήματα πληρωμών. Δημιουργήθηκε ένα δίκτυο σε κοινοτικό επίπεδο που θα παρέχει στους καταναλωτές τη δυνατότητα εξωδικαστικού διακανονισμού διασυννοριακών διαφορών σχετικών με τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες ('Fin-Net'). Στον τομέα των κινητών αξιών, οι δύο ανακοινώσεις της Επιτροπής που εκδόθηκαν το προηγούμενο έτος προλαβαίνουν το έδαφος για την αναθεώρηση της οδηγίας για τις επενδυτικές υπηρεσίες εντός του τρέχοντος έτους. Ο εκσυγχρονισμός του τρόπου εισαγωγής των εταιρειών στο χρηματιστήριο, το ενιαίο διαβατήριο για τα χρηματιστήρια και ο έλεγχος στη χώρα προέλευσης για όλες τις αγορές πράξεων χονδρικής (όλα επισημάνθηκαν ως προτεραιότητες στη Στοκχόλμη), θα εξεταστούν ως τμήμα της αναθεώρησης της οδηγίας περί των επενδυτικών υπηρεσιών. Ανησυχία, ωστόσο, εξακολουθεί να γεννά η πρόσφατη μεταφορά της οδηγίας σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού. Όσον αφορά το υπόλοιπο 2001, ένα φιλόδοξο χρονοδιάγραμμα ενισχύει την εφαρμογή του αναθεωρημένου ρυθμιστικού πλαισίου της επάρκειας κεφαλαίων τραπεζών και επενδυτικών εταιρειών μέχρι το 2004, κατόπιν των συζητήσεων της επιτροπής G-10 της Βασιλείας.

Πραγματοποιήθηκαν ορισμένες σημαντικές εξελίξεις στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

- ύστερα από 30 χρόνια, υπάρχει πολιτική συμφωνία σχετικά με το καταστατικό της **ευρωπαϊκής εταιρείας**.
- εγκρίθηκαν εν τέλει οι οδηγίες για την **εξυγίανση και την εκκαθάριση των τραπεζών** και των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
- υιοθετήθηκε κοινή θέση σχετικά με τις δύο προτάσεις για τους **ΟΣΕΚΑ** και
- σε φάση συνδιαλλαγής βρίσκεται η οδηγία για τις δημόσιες προσφορές **εξαγοράς επιχειρήσεων**.

σκούρα γραμμή = από το Μάιο του 2001 (συνεχόμενη=στοιχεία που έχουν επιβεβαιωθεί, διακεκομμένη=προβλέψεις)
λεπτή διακεκομμένη γραμμή = βέλπστο χρονοδιάγραμμα του ΠΔΧΥ Νοέμ. 99

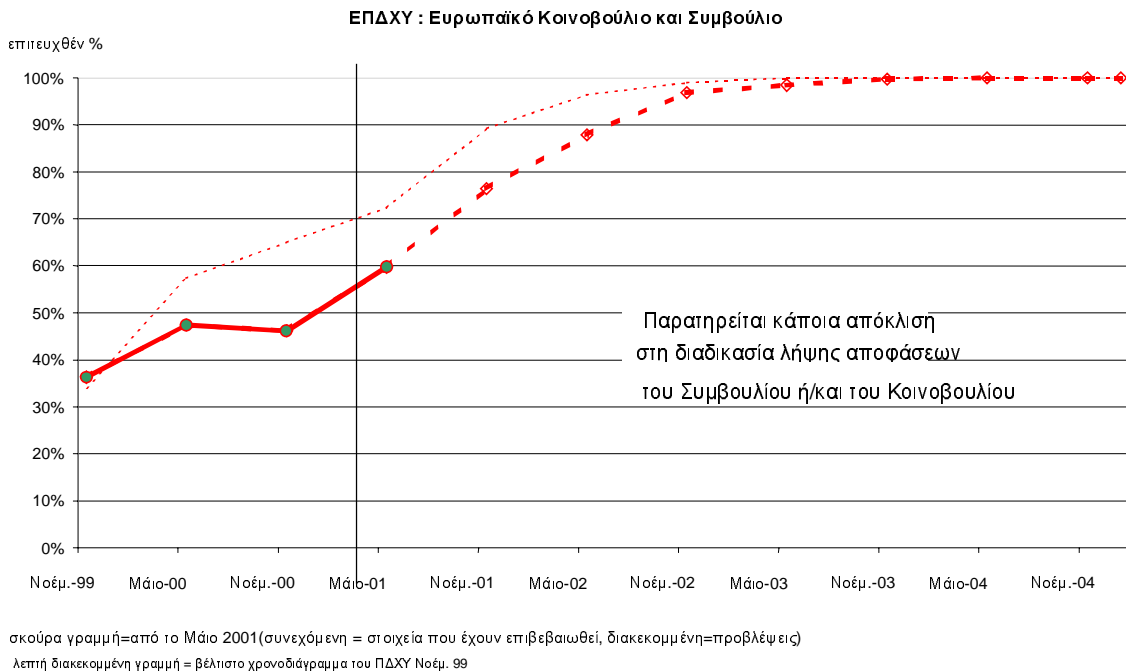
Αναφορά στην επιτελούμενη πρόοδο των επιμέρους μέτρων του ΠΔΧΥ γίνεται στο παράρτημα των προηγούμενων εκθέσεων προόδου. Η αναλυτική ενημέρωση θα συνεχιστεί στο Διαδίκτυο και θα επικαιροποιείται σε σταθερή βάση στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/actionplan/annex.htm). Οι εκθέσεις προόδου της Επιτροπής στο εξής θα παρουσιάζουν μόνο γενικές αναφορές σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος δράσης, ενώ ο δείκτης 'ΕΠΔΧΥ' (*Εφαρμογή του προγράμματος δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες*) θα παρουσιάζει τα πραγματικά δεδομένα όσον αφορά την απαιτούμενη πρόοδο όλων των μέτρων του ΠΔΧΥ συνολικά. Το ποσοστό προόδου αντανακλά τις ενέργειες που έχουν υλοποιηθεί, καθώς και το χρόνο που απαιτείται για τη δρομολόγηση και την ολοκλήρωση των υπολειπόμενων μέτρων μέχρι τα τέλη Μαΐου 2001 (σχήμα 2).

Ο δείκτης ΕΠΔΧΥ φανερώνει ότι η Επιτροπή παρέδωσε εγκαίρως τις περισσότερες προτάσεις της και ότι, μέχρι τα τέλη του 2001, θα έχει υποβάλει όλες σχεδόν τις προτάσεις της στα πλαίσια του ΠΔΧΥ. Τούτο αντικατοπτρίζεται στο σχήμα 3 όπου, όπως φαίνεται, οι δέκα προτεραιότητες που τίθενται στην τελευταία έκθεση προόδου της Επιτροπής έχουν ήδη επιτευχθεί ή επίκειται η επίτευξή τους. Ωστόσο, ο δείκτης ΕΠΔΧΥ για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο φανερώνει ορισμένες σωρευτικές καθυστερήσεις που αντιπροσωπεύουν αποκλίσεις της διαδικασίας λήψης αποφάσεων του Συμβουλίου ή/ και του Κοινοβουλίου (σχήμα 4). Πιο συγκεκριμένα, οι μεγαλύτερες καθυστερήσεις επισημαίνονται στο σχήμα 5.

Οι προτεραιότητες της Επιτροπής βάσει της τρίτης έκθεσης προόδου

Εκσυγχρονισμός των δύο οδηγιών για τα ενημερωτικά δελτία	✓ αναμένεται το Μάιο του 2001
Νομοθετικά μέτρα στο πλαίσιο της ανακοίνωσης για τη λογιστική στρατηγική της ΕΕ	✓
Οδηγία για τη διασυνοριακή παροχή ασφαλειών	✓
Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό της οδηγίας για τις επενδυτικές υπηρεσίες	✓
Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το άρθρο 11 της ΟΕΥ	✓
Οδηγία για τη χειραγώγηση της αγοράς	✓ αναμένεται το Μάιο του 2001
Ανακοίνωση της Επιτροπής για την πολιτική στον τομέα της εμπορίας χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών	✓
Αποφάσεις της Επιτροπής για τη θέσπιση επιτροπής κινητών αξιών και επιτροπής ρυθμιστικών αρχών	✓ αναμένεται το Μάιο του 2001
Οδηγία για τους κανόνες προληπτικής εποπτείας των ομίλων χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων	✓
Οδηγία για το ρυθμιστικό πλαίσιο της κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδυτικών υπηρεσιών	Τέλη 2001

Σχήμα 3

Σχήμα 4

Οι προτεραιότητες του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σύμφωνα με την τρίτη έκθεση προόδου

<p>Οδηγία για την προληπτική εποπτεία των ταμείων επικουρικών συντάξεων Οι δύο οδηγίες για τους ΟΣΕΚΑ</p> <p>Καταστατικό Ευρωπαϊκής Εταιρείας Οδηγία για τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς Οδηγία για την εξ αποστάσεως πώληση χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών Οδηγία για την εξυγίανση και την εκκαθάριση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων Οδηγία για την εξυγίανση και την εκκαθάριση των τραπεζών Τροποποιήσεις της οδηγίας για την αποφυγή της νομιμοποίησης προσόδων από παράνομες δραστηριότητες Οδηγία για τη φορολογία της αποταμίευσης</p> <p>Εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας του Δεκεμβρίου 1997 για τη φορολογία των επιχειρήσεων</p>	<p>Η συζήτηση συνεχίζεται Δεύτερη ανάγνωση στο ΕΚ Πολιτική συμφωνία Συνδιαλλαγή Η συζήτηση συνεχίζεται ✓ ✓ Συνδιαλλαγή Πολιτική συμφωνία</p>
--	--

Σχήμα 5

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗΣΗ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΩΝ

Η συνολική πρόοδος είναι προς το παρόν αρκούντως ικανοποιητική, αλλά απαιτείται εγρήγορση για να αποφευχθεί τυχόν επανάπαυση. Ακόμη και σήμερα υπάρχουν τρεις τομείς που εμπνέουν ανησυχία: τα συνταξιοδοτικά ταμεία, το ηλεκτρονικό εμπόριο και η νομιμοποίηση προσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ξέπλυμα χρημάτων). Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης επεσήμανε τα δύο πρώτα ως απόλυτες προτεραιότητες, ενώ το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα μέτρα για την αποφυγή της νομιμοποίησης προσόδων από παράνομες δραστηριότητες αποτελούν επίσης ύψιστη προτεραιότητα. Κατά τους προσεχείς μήνες, και άλλα θέματα μπορεί να προκαλέσουν καθυστερήσεις· η Επιτροπή θα επισημάνει τα θέματα αυτά στην επόμενη έκθεση.

Συνταξιοδοτικά ταμεία

Αποκλίνουσες εμφανίζονται οι απόψεις για τα τρία κρίσιμα επίμαχα σημεία: α) το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, β) τη δυνατότητα των κρατών μελών να εφαρμόζουν πιο αναλυτικούς, ποσοτικούς επενδυτικούς κανόνες, και γ) τις τεχνικές διατάξεις. Σε γενικές γραμμές, στους δύο πόλους της συζήτησης βρίσκονται αφενός οι χώρες που διαθέτουν ήδη καθεστώτα συνταξιοδότησης που χρηματοδοτούνται από το "δεύτερο πυλώνα" και οι οποίες επιθυμούν να αποφύγουν την επιβολή κανόνων που θα μειώσουν την αποτελεσματικότητα και την επιτυχία τους, και αφετέρου οι χώρες εκείνες που εξετάζουν το ενδεχόμενο θέσπισης ανάλογων καθεστώτων, αλλά στερούνται εμπειρίας στη χρήση ποιοτικών κανόνων και εκφράζουν ανησυχίες ότι η ποιοτική προσέγγιση δεν παρέχει το ενδεδειγμένο επίπεδο ασφάλειας.

Το Κοινοβούλιο επιθυμεί να καλύψει ορισμένους κινδύνους και επιδιώκει μία νομοθετική πρόταση που θα εξαλείψει τα φορολογικά εμπόδια όσον αφορά τη διασυνοριακή χορήγηση των επαγγελματικών συντάξεων. Η Επιτροπή, σ' αυτό το στάδιο, πιστεύει ότι δεν απαιτείται η θέσπιση παρόμοιου νομοθετικού μέτρου. Σε πρόσφατη ανακοίνωσή της³, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι η διακριτική φορολογική μεταχείριση των συντάξεων που έχουν χορηγηθεί από συνταξιοδοτικά ιδρύματα άλλων κρατών μελών αντίκειται στις ελευθερίες της συνθήκης ΕΚ και ανακοινώνει ότι οι παραβάσεις μπορεί να οδηγήσουν στη χρησιμοποίηση ένδικων μέσων.

Ηλεκτρονικό εμπόριο και εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών

Η έκδοση της ανακοίνωσης της Επιτροπής για το ηλεκτρονικό εμπόριο και τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες στόχο είχε να ορίσει το γενικό πολιτικό πλαίσιο των μελλοντικών εργασιών σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο και τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Η οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο, που θα τεθεί σε ισχύ στα μέσα Ιανουαρίου του προσεχούς έτους, αποτελεί τον πυρήνα αυτού του πλαισίου. Ορίζει ότι κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες που προσφέρονται στο Διαδίκτυο (με ορισμένες εξαιρέσεις) από προμηθευτή υπηρεσιών εγκατεστημένο στην επικράτειά του συμμορφώνονται με τις εθνικές διατάξεις στο εν λόγω κράτος μέλος εντός του συντονισμένου πεδίου. Τα κράτη μέλη δεν πρέπει (καταρχήν) να περιορίζουν την ελευθερία παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών μέσω του Διαδικτύου σε διασυνοριακό επίπεδο. Τα περισσότερα κράτη μέλη εκτιμούν ότι η προσέγγιση αυτή αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο των

³ Ανακοίνωση της 19ης Απριλίου 2001 για την κατάργηση των φορολογικών εμποδίων στη διασυνοριακή παροχή επαγγελματικών συντάξεων.

μελλοντικών πολιτικών εξελίξεων στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών για το ευρύ κοινό. Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη εκφράζουν την ανησυχία ότι η προσέγγιση αυτή θα αφήσει κενά όσον αφορά την προστασία του καταναλωτή και υποστηρίζουν ότι προέχει η περαιτέρω εναρμόνιση των κανόνων προστασίας του καταναλωτή και έπεται η διαμόρφωση εσωτερικής αγοράς στους τομείς του ηλεκτρονικού εμπορίου και των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Στις 7 Μαΐου 2001, το Συμβούλιο ECOFIN ενέκρινε τη στρατηγική προσέγγιση που πρότεινε η Επιτροπή και συμφώνησε ότι ένα πρόγραμμα περαιτέρω σύγκλισης των κανόνων προστασίας του καταναλωτή και του μικροεπενδυτή που θα επιδιώκει υψηλότερο επίπεδο εναρμόνισης πρέπει να συμπληρωθεί με πρόσθετα συνοδευτικά μέτρα για την οικοδόμηση της εμπιστοσύνης του καταναλωτή. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου ECOFIN: "το Συμβούλιο στηρίζει την πρόθεση της Επιτροπής να προτείνει την κατάρτιση οδηγιών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 3, παράγραφοι 4-6 της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο για την προώθηση της κατανόησης του κανονιστικού πλαισίου". Το Συμβούλιο εσωτερικής αγοράς θα εξετάσει την προτεινόμενη οδηγία για την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στα τέλη Μαΐου. Η πρόταση αυτή αποτελεί σημαντικό βήμα για την περαιτέρω σύγκλιση των εθνικών κανόνων προστασίας του καταναλωτή και του επενδυτή και αποτελεί συνεπώς θεμελιώδη συνιστώσα του μελλοντικού πλαισίου της πολιτικής της Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

Νομιμοποίηση προσόδων από παράνομες δραστηριότητες

Για να προστατευτεί η ακεραιότητα του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος απαιτείται η λήψη αποτελεσματικών και εξειδικευμένων μέτρων για την καταπολέμηση των ενεργειών νομιμοποίησης προσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η πρόταση διεύρυνσης του φάσματος των εγκληματικών ενεργειών που καλύπτει η οδηγία και επέκτασης των απαιτήσεων γνωστοποίησης σε ορισμένες δραστηριότητες και επαγγέλματα που δεν έχουν χρηματοπιστωτικό χαρακτήρα -ιδίως το νομικό επάγγελμα- είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη αυτού του στόχου. Το Κοινοβούλιο διατυπώνει ορισμένες ανησυχίες, κυρίως όσον αφορά το συμβουλευτικό ρόλο των νομικών, και υπάρχει πιθανότητα να υπάρξει διαδικασία συνδιαλλαγής. Αναμένεται ότι θα επιτευχθεί ένας ρεαλιστικός συμβιβασμός ανάμεσα στη θέση του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τρία είναι τα βασικά πολιτικά μηνύματα της παρούσας έκθεσης.

Πρώτον, θετικότερος είναι ο συνολικός ισολογισμός στα τέλη Μαΐου 2001. Από τα αρχικά 41 μέτρα του ΠΔΧΥ, τα 16 έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Μόνον 6 νομοθετικές προτάσεις πρόκειται να υποβάλει η Επιτροπή σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του ΠΔΧΥ (τακτική γνωστοποίηση· οδηγία για τις επενδυτικές υπηρεσίες· προτάσεις για την κεφαλαιακή επάρκεια· 10η οδηγία εταιρικού δικαίου για τις συγκεντρώσεις· 14η οδηγία εταιρικού δικαίου για τη μεταφορά της εταιρικής έδρας· και τροποποιήσεις στην 4η και 7η οδηγία εταιρικού δικαίου σχετικά με την αποτίμηση στην εύλογη αξία). Εντούτοις, μέχρι το καλοκαίρι, το κέντρο λήψης αποφάσεων για το Πρόγραμμα Δράσης για τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες (ΠΔΧΥ) θα μετατεθεί από την Επιτροπή στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο έχουν 18 εκκρεμή θέματα προς συζήτηση. Τούτο αντιπροσωπεύει ήδη σημαντική πρόκληση για το Συμβούλιο και την προεδρία του, καθώς και για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όσον αφορά την εξασφάλιση της τήρησης των προθεσμιών του ΠΔΧΥ.

Δεύτερον, τρία ζητήματα θα αποδείξουν με πιο άμεσο τρόπο τη βούληση της Ένωσης να τηρήσει τις προθεσμίες που έχουν θέσει τα διαδοχικά ευρωπαϊκά συμβούλια. Αφορούν τα συνταξιοδοτικά ταμεία, την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και τη νομιμοποίηση προσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Οι συστάσεις που παρουσίασε η επιτροπή σοφών και τις οποίες επικύρωσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης θα μετουσιωθούν σύντομα στην επίσημη σύσταση μιας επιτροπής κινητών αξιών και μιας επιτροπής ρυθμιστικών αρχών. Η δομή αυτή πρέπει να εργασθεί με γοργούς ρυθμούς και αποτελεσματικότητα και αυτό απαιτεί την αгаσθή συνεργασία όλων των Θεσμικών Οργάνων και των εμπλεκόμενων μερών.

Τρίτον, το ΠΔΧΥ είναι ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαπλεκόμενων μέτρων που θα επιτρέψουν στην ΕΕ να επωφεληθεί από το ενιαίο νόμισμα και από έναν ενοποιημένο χρηματοπιστωτικό τομέα. Για να αντληθούν όλα τα οφέλη χρειάζεται συμφωνία επί όλων των στοιχείων. Οι μελλοντικές εκθέσεις θα επισημαίνουν τα σημεία στα οποία διαπιστώνονται εμπόδια.

Υπάρχουν και ορισμένα άλλα θέματα που θα απαιτήσουν πολιτική μέριμνα σε ελαφρά πιο μακροχρόνια βάση. Ενδεικτικά αναφέρονται η κατάσταση προετοιμασίας του χρηματοπιστωτικού τομέα των υποψήφιων για ένταξη χωρών, καθώς και ένας νέος γύρος εμπορικών διαπραγματεύσεων. Στις μελλοντικές εκθέσεις, η Επιτροπή θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με αυτά τα μακροχρόνια προβλήματα.